

KNY - 19 - 00865

A' PESTI

TESTGYAKORLÓEGYESÜLET

ÉVKÖNYVE

1851-re.

Jahrbuch

der pesther

gymnastischen Schule

für 1851.

557025

1851

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

1851-1851

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

1851-1851

A' PESTI

TESTGYAKORLÓ-EGYESÜLET

ÉVKÖNYVE

1851-re.

SZERKEZÉ

BÁRD PRÓNAY GÁBOR,
a' testgyakorló egyesület igazgatója.

Jahrbuch

der pesther

gymnastischen Schule

für 1851.

Redigirt durch

Baron Gabriel Prónay,

Director der gymnastischen Schule.

PESTEN 1852.

NYOMATOTT TRATTNER-KÁROLYINÁL.

A. PESTI

TESTGYAKORLÓ-EGYESÜLET

ÉVKÖNYV

1851-52

SZERKESZTE

BARON PRONYAY GABOR.

a testgyakorló egyesület igazgatója.

Magyarországi

terjesztve

gyűjtemény

KNY-19-00865.1581-117

Bevezető

Baron Gabriel Párony

Director der Universitäts-Bibliothek

PESTEN 1852.

NYOMATOTT TRATTNER KÁROLYNÁL.

A' PESTI

TESTGYAKORLÓ-EGYESÜLET

ÉVKÖNYVE

1851-re.

Jahrbuch

der pesther

gymnastischen Schule

für 1851.

V. PESTI

TESTGYAKORLO-EGYESÜLET

ÉVKÖNYVE

1851-76.

Jahrbuch

des Vereins

Germanischer Schule

für 1851.

A' testgyakorló-iskola ALAPSZABÁLYAI.

§. 1.

A' testgyakorló-iskola részvény-társulat által alapítottatik.

Minden részvényes évenként tíz pengő forintokat fizet, 's ezen részvény-illetőséget a' belépés évétől számítandó hat egymás után következő éveken át köteles fizetni.

§. 2.

A' bejött részvény-összeeggel — mely évenként január elejétől kezdve június végeig, szokott nyugtatóványok mellett, az intézet-pénztárnoknál leteendő — az intézet évenkénti költségei fedeztetnek; az évenkénti feleslegpénz az intézet sajátjaként tekintetik, 's egy alapítvány létesítésére fog czél-szerűen fordíttatni.

§. 3.

Minden részvény jogosítja a' részvény-tulajdonost, egy akár férfi- akár leánynövendéket, minden további fizetés nélkül a' 6 éveken át, évenként tanítás végett az intézetbe küldhetni.

§. 4.

Az egyesületnek, mint az intézet tulajdonosának, joga van, más növendékeket is meghatározott díj letétele mellett ezen iskolába felvehetni.

§. 5.

Választ a' társulat közgyűlésileg egy pártfogót, határozatlan időkre; egy igazgatót, egy aligazgatót 3 évekre; választmányi tagokat szinte 3 évekre — kik közül évenként hatan sorshuzás által változtatandók, 's kik ujolag választ-hatók, — és egy pénztárnokot 6 évekre, kik mindnyájan részvényesek, 's az intézet ügyeiről tanácskoznak 's azokat igazgatják.

§. 6.

Választ az egyesület közgyűlésileg egy titoknokot is és egy orvost 6 évekre, kik egyszersmind tiszteletbeli tagok; az utóbbinak azonban kötelességében áll a' gymnastikai gyakorlásoknál lehető leggyakrabban megjelenni.

§. 7.

Az igazgató (ennek távollétében az aligazgató, ennek akadályoztatása esetében pedig egy általa helyettesített választmányi tag) fogja a' társulat által meghatározott fizetéseket kimutatni, 's a' testgyakorló-iskolában a' szükséges kisebb iskolai kiadásoknak kifizetés végetti kimutatására 's a' bevételi nyugtatványok aláírására felhatalmaztatni.

§. 8.

Hogy czélt érjen az egyesület, választ közgyűlésileg

- a) egy testgyakorlati tanítót,
- b) egy, 's ha a' növendékek száma szaporodik, több segéd-tanítót,
- c) egy felvigyázónét a' nő-növendékekre.

§. 9.

Évenként két, szükség esetében több közgyűlések is fognak tartatni, mellyek fővégzéseket hoznak, 's a' választmánynál tárgyalat minden dolgokról tudományt vesznek. — Közgyűlésre mindenkinek szabad a' bemenet.

§. 10.

Ezekon kívül még választmányi gyűlések (mellyeknek végzéseire legalább 3 szavazat szükséges) fognak tartatni. Ezekben a' közgyűlések határozatai, foganatosításuk végett, bővebb tárgyalás alá vétetnek, 's általában a' közgyűlésre tartozó minden intézeti tárgyak előrekészítettnek.

§. 11.

A' köz- és választmányi gyűlést mindig az igazgató vagy aligazgató hívja össze.

§. 12.

Évenként egy fővizsgálat tartatik; az erre alkalmas idő a' választmány által meghatározandó 's kihirdetendő.

Statuten

der gymnastischen Schule.

§. 1.

Die gymnastische Schule besteht aus einer Actien-Gesellschaft.

Ein Actionär zahlt jährlich Zehn Gulden Conv. Münze, welcher Betrag von dem Tag der Actien-Zeichnung durch sechs aufeinander folgende Jahre zu entrichten ist.

§. 2.

Die aus den Actiengeldern einfließende Summe, welche von Anfang Jänner bis Ende Juni gegen Quittung beim Vereins-Cassier zu erlegen ist, wird zu den Vereins-Ausgaben bestimmt, der Ueberschuß aber ist als Eigenthum des Vereins zu betrachten, und zum Stammcapital zu verwenden.

§. 3.

Jeder Actionär hat das Recht ein Mädchen, oder einen Knaben in die Anstalt zu schicken, welche durch sechs aufeinander folgende Jahre unentgeltlich den Unterricht genießen.

§. 4.

Der Verein, als Eigenthümer der Anstalt, hat das Recht, auch andere Zöglinge, gegen eine bestimmte Zahlung in die Schule zum Unterricht aufzunehmen.

§. 5.

Der Verein wählt auf unbestimmte Zeit in der General-Versammlung einen Protector, sowie einen Director, Vice-Director und die Ausschussmitglieder: Alle auf drei Jahre, — ferner einen Cassier dagegegen auf sechs Jahre, die Alle als Vereins-Mitglieder zu betrachten sind, die Anstalt leiten, und über ihre Angelegenheiten berathen.

§. 6.

Der Verein wählt in seiner General-Versammlung einen Secretär, und einen Arzt auf sechs Jahre, die dadurch zugleich Ehrenmitglieder des Vereins werden. Die Obliegenheit des Letzteren ist, je öfter den gymnastischen Übungen beizuwohnen.

§. 7.

Der Director — in seiner Abwesenheit der Vice-Director, und wenn dieser verhindert wäre, ein durch ihn aus dem Ausschusse ernanntes Mitglied — hat die durch den Verein zu be-
streitenden Ausgaben zu überwachen, dieselben zu assigniren, und
in der Anstalt die gehörige Aufsicht zu führen.

§. 8.

Damit die Anstalt ihrem Zwecke entspreche, wird durch die
Generalversammlung der Lehrer gewählt, und wenn sich die Zahl
der Zöglinge vermehren sollte, dergleichen die Unterlehrer und
die Aufseherin.

§. 9.

Jährlich werden zwei Generalversammlungen, und wenn es
nöthig, auch mehrere gehalten, in denen die Hauptbeschlüsse ge-
faßt werden, und zugleich über die Verhandlungen des Aus-
schusses berathen wird.

Jedermann hat in die Generalversammlung freien Zutritt.

§. 10.

Außerdem werden Ausschuß-Sitzungen gehalten, zu deren
gültigem Beschluß wenigstens die Gegenwart dreier Mitglieder
erforderlich ist.

Die Beschlüsse der Generalversammlung in Betreff ihrer
praktischen Ausübung werden hier zur Sprache gebracht, die
currenten Angelegenheiten verhandelt, und die in der General-
Versammlung vorzutragenden Gegenstände in vorhinein berathen,

§. 11.

Die General-, so wie die Ausschussfugung wird stets durch den Director oder Vice-Director festgesetzt.

§. 12.

Jährlich wird mit den Böglingen eine öffentliche Prüfung abgehalten; — den Zeitpunkt hat der Ausschuss zu bestimmen und zugleich denselben bekannt zu geben.

§. 10.

A' testgyakorló-iskola

IGAZGATÓ-VÁLASZTMÁNYA.

Zeitender Ausschuß

der gymnastischen Schule.

- a) Pártfogó: Gróf Zichy Ferrari Manó. (Protector des Vereins.)
- b) Igazgató (Director): Báró Prónay Gábor.
- c) Aligazgató (Vice-Director): Ágoston József.
- d) Pénztárnok (Cassier): Felbermayer Ágoston.
- e) Titoknok (Secretär): Kulifay László.

Választmányi tagok:
Ausschuß-Mitglieder:

Frölich Frigyes.
Rottenpiller Lipót.
Gamperl Alajos.
Fabricius József.

Pscherer Miklós.
Berghoffer János.
Sandtner Vilmos.
Würtzler Vilmos.
Hausner F. L.
Szekrényessy József.
Wagner Daniel.
Medetz József.
Gschwindt Mihály.
Boscovicz J. L.
Rossmanith Antal.
Karácsonyi Mihály.
Hohlfeld Ignácz.
Mack Ágoston.
Steindl Ferencz.
Unger Antal.
Heinrich Alajos.
Kern Jakab.
Hampel Antal.
Felbermayer Ágoston.

I. Tanárok — Professoren:

- a) Clair Ignác, } egyszersmind vivómesterek
b) Clair Alajos, } (Sechtmeister.)

II. Segédtanítók — Gehilfs-Lehrer.

- c) Jablonszky János.
d) Filiner Antal.
e) Zimány József, tiszteletbeli.

A' leány-növendék felvigyázónéja:

Aufscherin der weiblichen Jugend.

- f) Clair Apollonia.

Tua Joachim, szolgál. — Schuldiener.

I. Örökös részvényesek alapítványai.

Stiftungen der immerwährenden Actionäre.

	Pftok
1. Gróf Zichy Manó	1000
2. „ Batthyányi Kázmér	300
3. „ Batthyányi Ágoston	200
4. „ Teleky László	200
5. „ Batthyányi Ödön	200
6. „ Zichy Pál	200
7. „ Festetics Geyza	200
8. „ Széchenyi István	200
9. „ Szécsen Antal	200
10. „ Andrássy Manó	200
11. Bárá Orczy Lajos	200
12. „ Prónay Gábor	200
13. Csekonits János	200
14. Ráth Péter	200
15. Bezeredy István	200
16. Kállay Péter	200
17. Würtzler Vilmos	100
18. Simonesits Ignác, prépost	100
19. Pest városa	100

Összesen 4400

II. Részvényesek nevei.

Namen der Actionäre.

Ágoston József
Nákó József.
Kilian György.
Gr. Károlyi György.
Heckenast Gusztáv.
Fuchs Rudi.
Fuchs Ágoston.
Frölich Frigyes.
Benyovszky Péter.
Pscherer Miklós.
Berghoffer János.
Alter Antal.
Felbermayer Ágoston.
Emich Gusztáv.
Lakenbacher Jakab.
Boscovicz Manó.
Pécs József.
Rottenpiller Lipót.
Malnay Ignác.
Pfeifer Constantin.
Filips Ede.
Rosmanith Antal.
Jurenák József.
Fabricius József.

Réczey Imre.
Kállay Antal.
Prochis Teréz.
Gross Ferencz.
Mack Ágoston.
Medecz József.
Perger Ignác.
Walthier Antal.
Hegyessy Péter.
Keresztes Károly.
Lechner János.
Hohlfeld Ignác.
Szandtner Vilmos.
Heinrich Ferencz.
Aigner Miklós.
Walter Béla.
Melleri Mátyás.
Pruzsinszky András.
Steindl Ferencz.
Schwindt Miklós.
Koller Ferdinand.
Zitterbarth Mátyás.
Hausner F. E.
Karácsonyi Mátyás.
Gamperl Alajos.
Széher Mihály.
Schalacz Antal.
Barkasy Imre.
Crenner Ernő.
Nautmann.
Jalics Imre.
Schikinger József.
Vandl János.

Neugebauer József.

Hock Károly.

Habraham János.

Tahi Ádám.

Nagy György.

Körmendy Anna.

Frey József.

Bottlich Mihály.

Velner József.

Eklér Imre.

Engeszer Mátyás.

Grf. Károlyi István.

Gál József.

Grf. Zichy János.

Kern Jakab.

B. Prónay Gábor.

Székrenyesy József.

Wagner Dániel.

Pest városa.

A' testgyakorló iskolai növendékek

LAJSTROMA

1839-dik év óta 1852-ig.

Év	Fiúk	Leányok	Kiképezte- tett tanítók	Öszves szám
1839-ben - - -	81	27	—	108
1840-ben - - -	79	29	1	109
1841-ben - - -	76	27	2	105
1842-ben - - -	86	32	2	120
1843-ban - - -	89	39	4	132
1844-ben - - -	99	47	4	150
1845-ben - - -	92	30	4	126
1846-ban - - -	90	43	5	138
1847-ben - - -	98	38	6	142
1848-ban - - -	118	48	5	171
1849-ben - - -	79	27	3	109
1850-ben - - -	97	38	6	141
1851-ben - - -	105	29	7	141
Öszves szám	1189	454	49	1692

Übersichts-Tabelle

der Zöglinge der gymnastischen Schule

vom Jahre 1839 bis 1852.

Jahr				Knaben	Mädchen	Zu Lehrern Gebildet	Gesamt-Zahl
1839	-	-	-	81	27	—	108
1840	-	-	-	79	29	1	109
1841	-	-	-	76	27	2	105
1842	-	-	-	86	32	2	120
1843	-	-	-	89	39	4	132
1844	-	-	-	99	47	4	150
1845	-	-	-	92	30	4	126
1846	-	-	-	90	43	5	138
1847	-	-	-	98	38	6	142
1848	-	-	-	118	48	5	171
1849	-	-	-	79	27	3	109
1850	-	-	-	97	38	6	141
1851	-	-	-	105	29	7	141
In Summa				1189	454	49	1692

A' tesgyakorló-iskola

A) Jövedelem.

Pengő pénzben

		frt	kr.	frt	kr.
1850-dik évi pénztári maradvány		—	—	197	21
Gyűjtési tvek után, u. m. Goldberger által		34	—		
„ „ „ „ Singer „		22	—		
„ „ „ „ Hausner „		21	—		
„ „ „ „ Weis „		10	—		
„ „ „ „ Hegedüs „		2	—		
„ „ „ „ Kalocsáról		3	30		
Magány növendékek utáni jövedelem		160	19		

A' részvényesek elmaradt évi díjából

Karácsonyi László 1849-ik évre á 12 frt	12	—	
Gr. Zichy Géza 1849 és 1850-re á 12 frt	24	—	
Gr. Festetics Géza 1848, 1849 's 1850-re	36	—	
Ágoston József 1850-re	12	—	
Markovits József 1848, 1849, 1850. á 24 ft	72	—	
Gr. Batthyányi Edmund 1849, 1850. á 12 ft	24	—	
Gr. Szécsen Antal 1849 's 1850. á 6 ft	12	—	
Gr. Batthyányi Kázmér 1950-re á 18 ft	18	—	210

Örökös részvényesek alapítványaiból évi
jövedelem

230 20 230 20

Rendes részvényesek évi díjaiból .

932 — 932 —

Egész jövedelem öszvege

1822 30

B) Költség.

Félévi házbér	—	—	300	—
Nyomtatási, igazítási és más egyéb költségek fejében	—	—	162	25
Tanár fizetése	408	20		
Tanítók fizetései	387	—		
Felvigyázónének évi díja	46	40		
Iskolai szolga járandósága	84	—	926	—

Öszycsen

1388 —

Maradvány 1852-dik évre

434 —

Einnahme und Ausgaben

der gymnastischen Schule im Jahre 1851.

A. Einnahme.

	fl.	kr.	fl.	kr.
	Conr.	Münze.		
Casse-Bestand von 1850			197	21
Mitteltst Sammlungsbogen durch Goldberger	24	—		
" " " Singer	22	—		
" " " Hausner	21	—		
" " " durch Weis	10	—		
" " " Hegedüs	2	—		
" " " Von Kalocsa	3	30		
Von den Privat-Zöglingen	160	19	252	49
An rückständigen Actien-Beträgen:				
Von Karácsonyi Ladislaus für 1849 á 12 fl.	12	—		
" Cf. Zichy Geysa für 1849 u. 1850	24	—		
" " Festetics Geysa " 1848, 1849, 1850	36	—		
" Agoston Joseph " 1850	12	—		
" Markovics Joseph " 1848, 1849, 1850 á 24 fl.	72	—		
" Cf. Battyányi Eduard " 1849, 1850 á 12 "	24	—		
" " Szécsen Anton 1849 u. 1850 á 6 fl.	12	—		
" " Battyányi Casimir für 1850 á 18 "	18	—	210	—
" den Fundatoren an Interessen	230	20	230	20
" den ordentlichen Mitgliedern an Actien-beträgen	931	—	931	—
Summa der Einnahme			1822	30

B. Ausgaben.

Halbjähriger Miethzins für das Institut's-Local			300	—
Druckkosten, Reparaturen, und andere Auslagen			162	25
Honorar des Professors	408	20		
" der Hilfslehrer	387	—		
" der Aufseherin	46	40		
Befolgung des Schuldieners	84	—	926	—
Summa der Ausgaben			1338	—
Cassereft für 1842			434	—

